SYMEDIANY

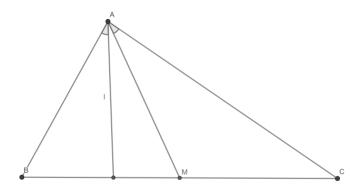
8 marca 2024

Rozdział 1

Teoria

1.1 Podstawy

Twierdzenie 1.1.1. Dany jest trójkąt ABC. Punkt M jest środkiem boku BC. Prostą symetryczną do prostej AM względem dwusiecznej kąta BAC nazwiemy Asymedianą.

Twierdzenie 1.1.2. Prosta ℓ , przechodząca przez wierzchołek A trójkąta ABC, przecina bok BC w punkcie D, a okrąg ω opisany na trójkącie ABC w punktach A i E. Wtedy następujące warunki są równoważne:

- (i) Prosta l jest symedianą trójkąta ABC
- (ii) $\frac{BD}{DC} = \frac{BA^2}{AC^2}$
- (iii) Prosta ℓ przechodzi przez punkt przecięcia stycznych do ω w punktach B i C lub te trzy proste są równoległe
- (iv) $AB \cdot CE = AC \cdot BE$.

Definicja 1.1.3. Antyrównoległą do boku AB w trójkącie ABC nazywamy prostą przecinającą przeciwegły do kąta A bok pod takim samym kątem, jaki jest przy

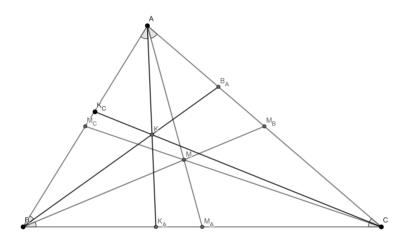
wierzchołku A oraz bok przeciwległy do wierzchołka B pod takim samym kątem, jaki jest przy wierzchołku B.

Lemat 1.1.4. Symediana poprowadzona z wierzchołka A trójkąta ABC dzieli antyrównoległe względem boku BC na połowy.

Lemat 1.1.5. Punkt P leży na symedianie trójkąta ABC poprowadzonej z wierzchołka A. Wtedy iloraz odległości punktu P od prostych AB i AC jest równy ilorazowi długości boków AB i AC

Twierdzenie 1.1.6. Symediany trójkąta ABC przecinają się w jednym punkcie.

1.2 Punkty Lemoine'a

Twierdzenie 1.2.1. Pierwszy okrąg Lemoine'a: poprowadźmy antyrównoległe do każdego z boków trójkąta, przechodzące przez punkt przecięcia symedian. Wtedy punkty przecięcia tych antyrównoległych z bokami trójkąta leżą na jednym okręgu.

Twierdzenie 1.2.2. Drugi okrąg Lemoine'a: Rozpatrzmy równoległe do każdego z boków trójkąta, przechodzące przez punkt przecięcia symedian. Wówczas punkty przecięcia tych równoległych z bokami trójkąta leżą na jednym okręgu.

Twierdzenie 1.2.3. Trzeci okrąg Lemoine'a: Na każdym z trójkątów: AKB, BKC, CKA opisujemy okręgi. Punkty przecięcia tych okręgów z bokami lub przedłużeniami boków trójkąta leżą również na jednym okręgu, gdzie K jest punktem przecięcia symedian w trójkącie ABC.

Twierdzenie 1.2.4. Punkt Lemoine'a w trójkącie ABC jest jednocześnie środkiem ciężkości trójkąta utworzonego poprzez połączenie rzutów punktu Lemoine'a na boki trójkąta ABC, tzw. trójkąta spodkowego Lemoine'a.

1.3 Punkty Humpty i Dumpty

Twierdzenie 1.3.1. Punkt A-Humpty: Punkt P_A w trójkącie ABC jest zdefiniowany w następujący sposób: $\angle P_ABC = \angle P_AAB$ i $\angle P_ACB = \angle P_AAC$. Okazuje się, że zachodzą następujące zależności:

- (i) P_A leży na A-środkowej trójkąta ABC
- (ii) $\frac{AB}{AC} = \frac{P_AB}{P_AC}$
- (iii) Punkty B, P_A, H, C leżą na jednym okręgu, gdzie H to ortocentrum trójkąta ABC
- (iv) $HP_A \perp AP_A$

Twierdzenie 1.3.2. Punkt A-Dumpty: Punkt Q_A jest A-izogonalny do punktu A-Humpty w trójkącie ABC. Wtedy:

- (i) Q_A leży na A-symedianie trójkąta ABC
- (ii) Q_A jest środkiem podobieństwa spiralnego dla trójkątów AQ_AC, CQ_AB
- (iii) Punkty B, Q_A, O, C leżą na jednym okręgu, gdzie O jest środkiem okręgu opisanego na ABC
- (iv) $OQ_A \perp AQ_A$

Rozdział 2

Zadankaaaa

Zadanie 2.0.1. Dany jest czworokąt ABCD wpisany w okrąg ω Udowodnić równoważność następujących warunków:

- (1) $AB \cdot CD = BC \cdot DA$,
- (2) BD jest symediana trójkata ABC,
- (3) BD jest symedianą trójkąta CDA,
- (4) AC jest symedianą trójkąta DAB,
- (5) AC jest symediana trójkata BCD.
- (6) styczne do ω w punktach A i C oraz prosta BD są współpękowe lub równoległe,
- (7) styczne do ω w punktach B i D oraz prosta AC są współpękowe lub równoległe.

Zadanie 2.0.2. Na zewnątrz trójkąta ABC zbudowano kwadraty ABDE oraz ACFG. Udowodnić, że punkt przecięcia prostych DE oraz FG leży na symedianie trójkąta ABC.

Zadanie 2.0.3. Dany jest trójkąt ABC. Symediana tego trójkąta wychodząca z wierzchołka A przecina okrąg opisany w punkcie D. Punkt M jest środkiem odcinka AD. Udowodnić, że kąty BMD, DMC oraz BAC mają równe miary.

Zadanie 2.0.4. Punkty P i Q leżą na bokach AB i AC trójkąta ABC, przy czym proste BQ i CP są symedianami trójkąta ABC. Niech R i S będą środkami odcinków BQ i CP. Udowodnić, że $\angle CBS = \angle RCB$.

Zadanie 2.0.5. Punkt M jest środkiem boku BC trójkąta ostrokątnego ABC. Punkt K leży na boku BC i spełnia warunek $\angle BAM = \angle KAC$. Na odcinku AK wybrano taki punkt E, że $\angle BEK = \angle BAC$. Udowodnić, że $\angle KEC = \angle BAC$.

Zadanie 2.0.6. W trójkącie ABC mamy AC = BC. Punkt P leży wewnątrz trójkąta ABC tak, że $\angle PAB = \angle PBC$. Punkt M jest środkiem boku AB. Udowodnić, że $\angle APM + \angle BPC = 180$

Zadanie 2.0.7. W trójkącie ABC punkt X jest środkiem spiralnego podobieństwa przesyłającego punkt B w A oraz A w C. Udowodnić, że

a) X leży na symedianie trójkąta ABC.

- b) jeśli AX przecina okrąg opisany na trójkącie ABC w punkcie D, to X jest środkiem odcinka AD.
- c) obraz punktu D w symetrii względem prostej BC jest punktem izogonalnie sprzężonym do X względem trójkąta ABC.
- **Zadanie 2.0.8.** W trójkącie ABC punkt G jest środkiem ciężkości. Niech P będzie dowolnym punktem boku BC. Punkty Q i R leżą na bokach AC i AB tak, że $PQ \parallel AB$ oraz $PR \parallel AC$. Udowodnić, że przy zmieniającym się punkcie P na odcinku BC, okręgi opisane na trójkątach AQR przecinają się w punkcie X takim, że $\angle BAG = \angle CAX$.
- **Zadanie 2.0.9.** Okręgi ω_1, ω_2 o środkach odpowiednio O_1, O_2 przecinają się w punkcie A. Prosta l jest styczna do ω_1, ω_2 w punktach odpowiednio B i C. Punkt O jest środkiem okręgu opisanego na trójkącie ABC. Punkt D jest taki, że A jest środkiem odcinka OD. Punkt M jest środkiem O_1, O_2 . Udowodnić, że $\angle O_1DM = \angle O_2DA$.
- **Zadanie 2.0.10.** W trójkącie ostrokątnym ABC punkty M,N i P są środkami odpowiednio boków BC,CA i AB. Symetralne boków AB i AC przecinają półprostą AM w punktach D i E, odpowiednio. Proste BD i CE przecinają się w punkcie F. Udowodnić, że A,N,F i P leżą na jednym okręgu.
- **Zadanie 2.0.11.** Dany jest trapez równoramienny ABCD w którym $AB \parallel CD$. Niech E będzie środkiem AC. Oznaczmy przez ω_1, ω_2 okręgi opisane na trójkątach ABE i CDE, odpowiednio. Niech P punktem wspólnym stycznej do ω_1 w punkcie A oraz stycznej do ω_2 w punkcie D. Udowodnić, że PE jest styczna do ω_2 .
- **Zadanie 2.0.12.** Niech H i O to odpowiednio ortocentrum i środek okręgu opisanego na trójkącie ABC. Okrąg o średnicy AO przecina okrąg opisany na trójkącie BOC w punkcie M. Niech X będzie drugim punktem przecięcia okręgu opisanego na BOC z prostą AM. Podobnie niech N będzie punktem przecięcia okręgu o średnicy AH z okręgiem opisanym na BHC, a Y- drugim punktem przecięcia okręgu opisanego na BHC z prostą AN. Udowodnić, że $MN \parallel XY$.
- **Zadanie 2.0.13.** Niech K będzie punktem Lemoine'a trójkąta ABC. Przez punkt K poprowadzono prostą przecinającą odcinki BC i CA w punktach P i Q, przy czym $\angle PQC = \angle CBA$. Przez punkt K poprowadzono też prostą przecinającą odcinki BC i AB w punktach R i S, przy czym $\angle BSR = \angle ACB$. Wykaż, że czworokąt PRQS jest prostokątem.
- **Zadanie 2.0.14.** Punkty K i L leżą odpowiednio na bokach BC i CD równoległoboku ABCD, przy czym $BK \cdot AD = DL \cdot AB$. Odcinki DK i BL przecinają się w punkcie P. Wykazać, że $\angle DAP = \angle BAC$.

Rozdział 3

Jak tego nie robić, czyli pała na bary (tylko dla odważnych)

Rozważmy sobie $\triangle ABC$ ze standarowymi oznaczeniami.

Twierdzenie 3.0.1. Niech V=(x:y:z) i nie leży na okręgu opisanym. Wtedy sprzężeniem izogonalnym punktu V jest punkt $(\frac{a^2}{x}:\frac{b^2}{y}:\frac{c^2}{z})$

Lemat 3.0.2. Współrzędne wybranych punktów

- Punkt Lemoine'a $L=(a^2:b^2:c^2)$
- $AA \cap BB = (a^2 : b^2 : -c^2)$
- A-symediana $\cap BC = (0:b^2:c^2)$

Twierdzenie 3.0.3. Równanie okręgu oo
opisanego na $\triangle ABC$

$$a^2yz + b^2zx + c^2xy = 0$$

Twierdzenie 3.0.4. Punkty 1,2,3, gdzie $i=(x_i,y_i,z_i)$ dla i=1,2,3 są współliniowe $\iff$ wyznacznik

$$\begin{bmatrix} x_1 & y_1 & z_1 \\ x_2 & y_2 & z_2 \\ x_3 & y_3 & z_3 \end{bmatrix}$$

równy jest 0

Powyższa teoria powinna wystarczyć do zrobienia poniższego, całkiem łatwego przykładu

Zadanie 3.0.5. Niech dany będzie trójkąt ABC, gdzie AB=AC. Niech D=AA $\cap$ BB. Niech E=CD $\cap$ (ABC). Wykaż że AE połowi BD